

THỐNG KÊ NINH BÌNH

65 NĂM MỘT CHẶNG ĐƯỜNG

Bùi Văn Đông

Quyển Cục trưởng Cục Thống kê tỉnh Ninh Bình

Căn cứ nội dung Điều lệ về Tổ chức Cục Thống kê Trung ương và cơ quan Thống kê địa phương, ban hành theo quyết định 695/TTg ngày 20/02/1956 của Thủ tướng Chính phủ, sau khi có hướng dẫn của Cục Thống kê Trung ương, tỉnh Ninh Bình đã sớm triển khai thực hiện việc tổ chức bộ máy cơ quan thống kê địa phương. Ban Thống kê Ninh Bình được thành lập nằm trong Ủy ban Kế hoạch (UBKH) tỉnh, ban đầu có 03 cán bộ. Tháng 6/1956, Ban Thống kê tỉnh tách ra khỏi UBKH tỉnh và hoạt động độc lập vẫn chỉ có 3 cán bộ trên.

- Giai đoạn 1956 - 1960: Thực hiện Chỉ thị số 10-CT/TW ngày 18/3/1957 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về việc tăng cường lãnh đạo công tác thống kê. Ngày 25/3/1957, Thủ tướng Chính phủ ra Thông tư số 108/TTg về việc thành lập Ban Thống kê xã; tiếp theo ngày 8/4/1957 Thủ tướng Chính phủ ban hành Nghị định 142/TTg qui định lại tổ chức, nhiệm vụ của Cơ quan Thống kê các cấp, các ngành. Theo đó, Ngành Thống kê Ninh Bình được tổ chức theo mô hình: Cấp tỉnh có Chi cục Thống kê; cấp huyện, thị xã có Phòng Thống kê; cấp xã có Ban Thống kê là cơ quan chuyên môn của Ủy ban hành chính (UBHC) địa phương.

Nhiệm vụ của Chi cục Thống kê tỉnh là thực hiện công tác thu thập, chỉnh lý những tài liệu

điều tra thống kê cơ bản về các ngành kinh tế quốc dân và văn hoá, xã hội ở địa phương; kiểm tra một cách có hệ thống tình hình thực hiện kế hoạch Nhà nước của địa phương; cung cấp tài liệu cho Cục Thống kê Trung ương, UBHC và UBKH địa phương theo chế độ qui định. Chỉ đạo các tổ chức thống kê thuộc các ngành nghiệp vụ có liên quan, tiến hành công tác điều tra thống kê, giúp đỡ các ngành, các cơ quan, các xí nghiệp, cải tiến công tác thống kê, lãnh đạo cơ quan thống kê cấp dưới kiểm tra việc thi hành chế độ công tác thống kê. Phòng Thống kê các huyện, thị xã thực hiện công việc điều tra thống kê, và kiểm tra công tác thống kê của Ban Thống kê xã. Ban Thống kê xã thực hiện

thu thập tài liệu thống kê cơ bản về tình hình kinh tế, văn hoá, xã hội trên địa bàn xã.

Sau 5 năm hoạt động, trong điều kiện mô hình tổ chức mới, lực lượng cán bộ mỏng lại ít kinh nghiệm công tác thực tiễn, nhưng với phương châm “vừa làm, vừa học”, ngành Thống kê Ninh Bình đã xây dựng và hình thành được một hệ thống tổ chức thống kê địa phương khá hoàn chỉnh. Cũng thông qua thực tế hoạt động công tác đã đào tạo được một đội ngũ cán bộ thống kê có hiểu biết nhất định về nghiệp vụ, chuyên môn, tạo “vốn” ban đầu cho hoạt động thống kê trong các giai đoạn tiếp theo.

- Giai đoạn 1961-1965: Tổ chức thống kê Ninh Bình tiếp tục được

củng cố và kiện toàn. Cơ quan Chi cục Thống kê Ninh Bình được bố trí thành các phòng nghiệp vụ (Phòng Thống kê Tổng hợp, phòng Thống kê Nông lâm nghiệp, phòng Thống kê Công thương). Số cán bộ cũng được tăng cường gấp 2 lần so ban đầu và hầu hết được đào tạo tại các trường chính quy.

Giai đoạn này, Ngành Thống kê Ninh Bình chủ yếu vẫn theo những qui định như giai đoạn trước. Tuy nhiên có thêm một số điểm mới là tổ chức và chỉ đạo các cấp, các ngành, các cơ quan đơn vị thực hiện chế độ báo cáo thống kê định kỳ và các cuộc điều tra thống kê, thống nhất quản lý các loại biểu mẫu thống kê, phương án điều tra thống kê, quản lý các số liệu thống kê về tình hình kinh tế - xã hội, bồi dưỡng cán bộ thống kê cho các cấp, các ngành, các đơn vị trong tỉnh. Chi cục Thống kê tỉnh là thành phần chủ yếu trong việc kiểm tra tình hình thực hiện kế hoạch Nhà nước của các đơn vị cơ sở trên địa bàn tỉnh.

Đặc điểm nổi bật trong hoạt động nghiệp vụ thống kê ở giai đoạn này là chuyển từ hình thức điều tra là chủ yếu sang hình thức vừa điều tra, vừa thực hiện chế độ báo cáo thống kê định kỳ.

- Giai đoạn 1966-1975: Để đảm bảo bộ máy gọn nhẹ trong điều kiện thời chiến, thực hiện chỉ thị 122/TTg ngày 02/10/1965 của Thủ tướng Chính phủ về công tác thống kê trong tình hình mới và chủ trương chung của tỉnh là ở các Ty, ban ngành cấp tỉnh bỏ cấp phòng, chuyển sang thành lập các tổ công tác. Lúc này, Cơ quan Chi cục Thống kê các phòng chuyển thành các tổ công tác (Tổ Tổng hợp, Tổ Nông nghiệp, Tổ Công thương nghiệp) và đến năm 1970 do yêu cầu và thực tiễn công tác phát triển,

các Phòng trong Cơ quan Chi cục được thành lập trở lại.

Từ tháng 4/1974, khi ngành Thống kê Ninh Bình được tổ chức theo ngành dọc đến cấp huyện, thì chức năng, nhiệm vụ được thực hiện theo qui định tại bản điều lệ "Tổ chức và hoạt động của TCTK" được ban hành theo Nghị định 72/CP và nội dung trong các quyết định 84/TTg của Thủ tướng Chính phủ, Quyết định 203/TCTK-TCCB của TCTK. Đặc điểm nổi bật của hoạt động công tác thống kê trong giai đoạn này chủ yếu là triển khai chế độ báo cáo thống kê định kỳ, có kết hợp điều tra thống kê, trong đó có cuộc Tổng điều tra dân số miền Bắc lần thứ hai năm 1974 thực hiện theo Quyết định 151/CP ngày 24/9/1973 của Chính phủ.

Năm 1971, ngành được trang bị các loại máy cơ điện như máy kế toán 170, máy ASCOTA 114, ASCOTA 116, máy nhân R44; và đến đầu năm 1975, được trang bị 2 máy tính điện tử SOEM TRON 385 của Đức thì công việc tính toán, tổng hợp số liệu tại cơ quan Chi cục Thống kê thuận lợi và nhanh hơn trước rất nhiều.

- Giai đoạn 1976-1991: Thực hiện Nghị quyết hội nghị lần thứ 24 của Ban chấp hành TW Đảng và Nghị quyết 245 của Bộ Chính trị (khoá IV), tháng 3/1976, tỉnh Ninh Bình sát nhập vào tỉnh Nam Hà và thành lập tỉnh mới là tỉnh Hà Nam Ninh. Tháng 3/1976, khi sát nhập vào Chi cục Thống kê tỉnh Hà Nam Ninh, về cơ bản tất cả số cán bộ của Chi cục Thống kê Ninh Bình đều tiếp tục được bố trí làm việc tại các phòng tương ứng của cơ quan Chi cục mới.

- Giai đoạn từ 1992 đến nay: Chấp hành Nghị quyết kỳ họp thứ 10 Quốc hội khoá VIII (tháng 12/1991), tỉnh Ninh Bình lại được

tách ra khỏi tỉnh Hà Nam Ninh. Như vậy, sau 16 năm hợp nhất, từ 01/4/1992, tỉnh Ninh Bình được tái lập lại. Cục Thống kê Ninh Bình cũng được thành lập lại, trong hoàn cảnh khó khăn nhiều mặt của buổi ban đầu, song với nỗ lực không ngừng vươn lên của đội ngũ công chức và người lao động trong toàn Ngành, trên từng cương vị công tác của mình vẫn hăng hái bắt tay ngay vào công việc được giao.

Cục Thống kê tỉnh Ninh Bình đã luôn cung cấp thông tin thống kê đầy đủ, chính xác, kịp thời phục vụ đánh giá phân tích và dự báo xu hướng phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, cũng như của từng ngành, góp phần quan trọng vào công tác hoạch định chính sách, chỉ đạo, điều hành của các ngành, các cấp trong phát triển kinh tế - xã hội địa phương nói riêng và cả nước nói chung. Vị thế của Ngành Thống kê Ninh Bình ngày càng được nâng lên, các cấp, các ngành không những đã thống nhất sử dụng số liệu ngành cung cấp mà còn hiểu rõ hơn về phương pháp chế độ của ngành Thống kê. Thông tin thống kê cung cấp đã trở thành nhu cầu cấp thiết không thể thiếu trong công tác lãnh đạo chỉ đạo phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

Trong 65 năm xây dựng và trưởng thành, Cục Thống kê tỉnh Ninh Bình đã giành nhiều thành tựu trong công tác. Hàng năm luôn hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ chính trị được giao. Với thành tích đạt được, đơn vị được Nhà nước tặng thưởng nhiều phần thưởng cao quý: Huân chương Lao động hạng Ba (năm 2000, 2019); Cờ thi đua của Thủ tướng Chính phủ (năm 2016, 2017); Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ (năm 1995, 2012, 2016) và nhiều phần thưởng cao quý khác./.